

“HİKÂYE’DEN ROMAN’A: ANLATMA ESASINA BAĞLI METİNLER ÜZERİNE İNCELEMELER” ADLI ESER ÜZERİNE

Sorumlu Yazar / Corresponding Author

Fatma ATAY

Doktora Öğrencisi, Ankara
Hacıbayram Veli Üniversitesi,
Türk Dili ve Edebiyatı
Bölümü, Ankara, Türkiye.

ORCID

0000-0001-6705-2508

E-mail

atay.fatma@yahoo.com

Geliş Tarihi / Submitted:

17.04.2024

Kabul Tarihi / Accepted:

30.04.2024

Kaynak Gösterim / Citation:

Atay, Fatma (2024).
“Hikâye’den Roman’a:
Anlatma Esasına Bağlı
Metinler Üzerine İncelemeler
Adlı Eser Üzerine”, *Karabük
Türkoloji Dergisi*, 5/9, 107-
109.

Tanıtmı Yapılan Kitap:

Sakallı, Fatih (2024),
Hikâye’den Roman’a, İhlamur
Akademi, İstanbul.

“Hikâye'den Roman'a: Anlatma Esasına Bağlı Metinler Üzerine İncelemeler” isimli eser Prof. Dr. Fatih Sakallı tarafından kaleme alınmış, 2024 yılında İhlamur Akademi yayımlamıştır. Servet-i Fünun'dan günümüze kadar geniş bir yelpazede farklı yazarların anlatma esasına bağlı metinleri incelenmiştir. Anlatma esasına bağlı metinler anlatma ve nakletme hususlarına dayanmaktadır. Anlatıcı konumundaki bu metinlerde başka bir kişiye anlatma çabasıyla ortaya çıkarlar. Kendi içinde kurmaca olan bu metinler yazarın kurgusu ile oluşmuştur. Kurmacanın gerçekliği ile dış dünyanın gerçekliği farklıdır. Kurmaca metni oluşturan anlatıcı, kurguladığı olay çevresinde dönemin özelliklerine göre çoğunlukla insanı merkeze alarak yeni bir dünya oluşturur. Bunlar, sanat zevki donanımıyla yazılmış ve söylenmiş metinlerdir.

Eser, anlatma esasına bağlı metinlerden “Hikâye'den” ve “Roman'a” olarak iki kategoriye ayrılmıştır. “Hikâye'den” başlıklı bölümün altında on iki farklı yazarın hikâyesi mercek altına alınmıştır. Bu bölüm “Halit Ziya Uşaklıgil'in Uzun Bir Hikâyesi: ‘Malım Menâlim’”, “Halide Edip Adıvar'ın ‘Bir Hayatın Üç Perdesi’ Adlı Hikâyesi Üzerine Bir Tahlil Denemesi”, “Reşat Nuri Güntekin'in Mektup Hikâyeleri: ‘Sönmüş Yıldızlar’”, “Refik Halid Karay'ın ‘Bir Taarruz’ Hikâyesinde Savaşın İki Yüzü/Tipi: Açlık ve Zenginlik /Savaş Zabiti ile Harp Zengini”, “Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun ‘Utanch’ Adlı Hikâyesine Bir Bakış”, “Bir Kişilik Anatomisi: Rıza Milyon-Er”, “Yaşar Kemal'in ‘Kalemler’ Hikâyesinde ‘Yalan’ Olgusu”, “Necip Fazıl Kısakürek'in Hikâyelerinde Kuşak Çatışması”, “Sezai Karakoç'un Hikâyelerinde Değişim ve Ölüm”, “Necati Güngör'ün Hikâyeleri”, “Osman Zeki Özturanlı'nın Hikâyeleri”, “Mustafa Çiftçi'nin ‘Ah Mercimeğim’ Adlı Öyküsünde Aşkın Gücü” adlı başlıklardan oluşmuştur. Eserde ele alınan hikâyelerin unsurları, temaları incelenmiş, öne çıkan özellikleri saptanmış, yazıldıkları dönemleri yansıtan hikâyelerin önemli yönleri ortaya konulmuştur.

“Roman'a” başlıklı bölümde ise yedi farklı romancının eseri incelenmiştir. Bu bölümde “Orhan Kemal'in ‘Uçurum’ Romanında Yapı ve İzlek”, “Başka Türlü Yaşamak Arzusunun Hayal Kırıklığı ile Son Bulduğu Roman: ‘Bir Akşamdı’”, “Bekir Büyükarık'ın Romanları”, “Enver Behnan Şapolyo'nun ‘Alparslan: Anadolu Fatih’ Romanında Devlet Yönetimi/Felsefesi”, “İsmail Bilgin'in Romanlarında Şahıslar Dünyası”, “Burhan Günel'in Romanlarında Otobiyografik Benlikler”, “Aşka Feda Edilmiş Evlat/ Evlada Feda Edilmiş Aşk: Suat Derviş'in ‘Hiçbiri’ Romanı”, “Küçük Adam'ın Kurgulaşan Mekânı: Garipler Sokağı” başlıkları yer almıştır. Bu başlıklarda bulunan yazarın ve romanının önemi anlatılmaya çalışılmış, öne çıkan izlekleri ya da roman unsurları detaylı incelenmiştir.

Eserdeki her iki ana başlıkta çağdaş Türk edebiyatının önemli yazarlarının hikâye ve romanları farklı unsurlar ele alınarak incelenmiş ve yorumlanmıştır. Böylece roman ve hikâye yazarlarının anlatım dünyalarının perdeleri aralanmıştır. Bahsi geçen çalış-

manın anlatma esasına bağlı metinlerden roman ve hikâye hususunda yapılacak çalışmalar içerisinde önemli bir yer tutacağı ve bu hususta araştırma yapmak isteyen araştırmacılara katkı sağlayacağı düşünölmektedir.